

DURGUN YERÜSTÜ KARA İÇ SULARININ ÖTROFİKASYONA KARŞI KORUNMASINA İLİŞKİN TEBLİĞ

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, göl, gölet ve baraj göllerinin ötrofikasyona karşı korunmasına ilişkin ilke ve esasları belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (Değişik:RG-1/2/2023-32091)

(1) Bu Tebliğ, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 410 uncu, 421 inci ve 508 inci maddelerine ve 30/11/2012 tarihli ve 28483 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yerüstü Su Kalitesi Yönetmeliğinin 6 ncı ve 14 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) **(Değişik:RG-1/2/2023-32091)** Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığını,
- b) Balık yetiştiriciliği tesisi: Karada faaliyet gösteren tesisler hariç olmak üzere yavru balıkların hasat edilme zamanına kadar gölet ve baraj göllerinde yetiştirildiği tesisleri,
- c) Ekstansif yetiştiricilik: Suyun doğal verimliliğine dayanan, stok kontrolü yapılan düşük üretimli yetiştiriciliği,
- ç) Entansif yetiştiricilik: Tamamen dıştan yemlemeye dayalı yoğun yetiştiriciliği,
- d) Müteşebbis: Balık yetiştiriciliği tesisi kurmak isteyen, kuran ve işleten gerçek ve tüzel kişileri,
- e) **(Değişik:RG-1/2/2023-32091)** Özümleme kapasitesi: Durgun suyun kirlenmemiş durumuna dönmek için bütün kirleticileri, su ortamındaki canlılara veya suyu tüketen insanlara zarar vermeden alma kapasitesini,
- f) **(Değişik:RG-1/2/2023-32091)** Trofik seviye: Bir durgun suyun besin maddesi konsantrasyonu, klorofil-a, fitoplankton biyokütlesi ve ışık geçirgenliği göz önünde bulundurularak belirlenen su kalitesi durumu,
- g) Yarı entansif yetiştiricilik: Tamamlayıcı yemlemeye veya gübrelemeye dayalı yetiştiriciliği,
- ğ) **(Değişik:RG-1/2/2023-32091)** Yönetmelik: 30/11/2012 tarihli ve 28483 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yerüstü Su Kalitesi Yönetmeliğini,
- h) **(Ek:RG-1/2/2023-32091)** Durgun Su: Göl, gölet, baraj göllerini,
- ı) **(Ek:RG-1/2/2023-32091)** Ekolojik durum: Yerüstü sular ile ilişkilendirilen su ekosistemlerinin yapı ve işleyişine göre kalite durumunu, ifade eder.

İlke ve esaslar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğ kapsamındaki göl, baraj gölü ve göletlerin korunması doğrultusunda;

- a) Yayılı ve noktasal kaynakların baskısı altında olan ve potansiyel olarak ötrofikasyon riski bulunan göl, baraj gölü ve göletlerin belirlenmesi,
- b) Tatlı su kaynaklarının sürdürülebilir kullanımının sağlanabilmesi maksadı ile göl, baraj gölleri ve göletlerin besin elementleri açısından özümleme kapasitelerinin belirlenmesi,
- c) Hipertrofik, ötrofik ve ötrofikasyon riski altında olan göl, baraj gölü ve göletlere yapılacak kentsel atık su deşarjlarında azot ve/veya fosfor gideriminin yapılması,
- ç) Noktasal ve yayılı kaynakların baskısı sebebi ile ötrofikasyon riski altında bulunan göl, baraj gölü ve göletlerde besin elementlerinin kontrolüne yönelik tedbirlerin alınması,
- d) **(Değişik:RG-1/2/2023-32091)** Ötrofikasyon riski altında bulunan göl, baraj gölü ve göletlerde, Yönetmeliğin Ek-6 Tablo 9’unda verilen parametrelerin izlenmesi,
- e) **(Değişik:RG-1/2/2023-32091)** Doğal göllerde, gölün ekolojik yapısının bozulmasının engellenmesi maksadıyla, Bakanlık tarafından izin verilmediği sürece göldeki doğal balık türleri ile ekstansif balık yetiştiriciliği dışında yetiştiricilik yapılmaması,
- f) **(Değişik:RG-1/2/2023-32091)** Balık yetiştiriciliği tesisleri kurulurken özümleme kapasitesi, varsa ekolojik durum verileri ile Yönetmeliğin 14 üncü maddesindeki trofik seviye sınıflandırmasının dikkate alınması,

g) Göl, gölet ve baraj göllerinde, Yönetmelikte belirtilen esaslara göre balık yetiştiriciliği tesisi kurulması,

ğ) **(Değişik:RG-1/2/2023-32091)** Entansif ve/veya yarı entansif yetiştiricilik tesislerinin ultraoligotrofik, oligotrofik ve mezotrofik gölet ve baraj göllerinde faaliyet göstermesi, esastır.

Alıcı ortamın trofik seviyesinin belirlenmesi

MADDE 5 – (1) Göl, baraj gölü ve göletlerin trofik seviyesi Yönetmeliğin **(Değişik ibare:RG-1/2/2023-32091)** Ek-6 Tablo 9'unda verilen kriterlere göre belirlenir.

(2) Göl, baraj gölü ve göletlerin trofik seviyesi belirlendikten sonra yapılacak değerlendirmelerde noktasal ve yayılı kaynaklı baskılar da göz önüne alınır.

(3) Trofik seviyeleri belirlenen göl, baraj gölü ve göletlerinin su kalitesine etki eden noktasal ve yayılı kaynaklı baskılar ve bu baskılar neticesinde su kalitesinin etkilenme durumu tespit edilir.

Trofik seviyenin iyileştirilmesi için tedbirler

MADDE 6 – (1) Göl, baraj gölü ve göletlerin trofik seviyesinin kötüleşmesinin engellenmesi ve su kalitesinin iyileştirilmesi amacıyla alınması gereken tedbirler, ilgili kurum ve kuruluşlarla birlikte Bakanlıkça belirlenir.

(2) Göl, baraj gölü ve göletlerin trofik seviyesinin ötrofik veya hipertrofik çıkması durumunda;

a) **(Değişik:RG-1/2/2023-32091)** Durgun suların havzalarında noktasal kaynaklardan, gelen kirliliğin azaltılması ve trofik seviyesinin ultraoligotrofik, oligotrofik ve mezotrofik seviyeye ulaşacak şekilde iyileştirilmesi amacıyla Bakanlıkça tedbirler belirlenir ve uygulamaların takibi yapılır.

b) **(Değişik:RG-1/2/2023-32091)** Durgun suların havzalarında yayılı kaynaklardan gelen kirliliğin azaltılması ve trofik seviyesinin ultraoligotrofik, oligotrofik ve mezotrofik seviyeye ulaşacak şekilde iyileştirilmesi amacıyla Bakanlıkça tedbirler belirlenir ve uygulamaların takibi yapılır.

c) **(Değişik:RG-1/2/2023-32091)** Balık yetiştiriciliği tesislerinin su kalitesi üzerindeki olumsuz etkilerinin ortadan kaldırılmasına yönelik Bakanlıkça gerekli tedbirler alınır ve uygulamaların takibi yapılır.

ç) Göl, baraj gölü veya göletin dip çamurunun temizlenmesi amacıyla yapılacak fizibilite ve tarama çalışmaları Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından ilgili kurumların görüşü alınarak gerçekleştirilir.

(3) **(Değişik:RG-1/2/2023-32091)** Bakanlık, göl, baraj gölleri ve göletlerde alıcı su ortamının özelliklerini dikkate alarak, su kalitesinin telafisi mümkün olmayacak şekilde bozulmasını önlemek amacıyla, ilgili kurumların görüşünü alarak ilave tedbirler getirebilir.

Özümleme kapasitesi

MADDE 7 – (1) Göl, baraj gölü ve göletlerin özümleme kapasiteleri, alıcı su ortamının hidrolojik özellikleri, besin elementleri için Yönetmeliğin **(Değişik ibare:RG-1/2/2023-32091)** Ek-6 Tablo 9'unda verilen trofik sınıflandırma sınır değerleri ve ilgili diğer çevresel özellikler de dikkate alınarak Bakanlıkça belirlenir.

(2) **(Ek:RG-1/2/2023-32091)** Balık yetiştiriciliği faaliyeti yapılan veya yapılması planlanan baraj gölü ve göletlere ilişkin özümleme kapasitesinin aşılıp aşılmama durumu Bakanlıkça mevcut verilere göre her yıl Şubat ayı içerisinde ilan edilir.

İzleme

MADDE 8 – (1) Göl, baraj gölü ve göletlerde besin elementleri açısından yapılacak izleme, Yönetmeliğin **(Değişik ibare:RG-1/2/2023-32091)** Ek-6 Tablo 9'unda verilen parametrelere göre Bakanlıkça yapılır.

(2) Göl, baraj gölü ve göletlerde besin elementleri açısından izleme sonuçlarına göre eğilim analizi Bakanlıkça yapılır.

(3) Göl, baraj gölü ve göletlerde, ötrofikasyon riskini kontrol etmek amacıyla Yönetmeliğin **(Değişik ibare:RG-1/2/2023-32091)** Ek-6 Tablo 9'unda verilen parametrelere ek olarak sıcaklık, çözünmüş oksijen, pH, askıda katı madde parametrelerinin ölçümleri de yapılır.

Ötrofikasyonun önlenmesi için balık yetiştiriciliği tesislerinin uyması gereken hususlar

MADDE 9 – (Değişik:RG-1/2/2023-32091)

(1) Bakanlıkça özümleme kapasitesinin belirlenmemiş olduğu baraj gölü ve göletlerde, yeni kurulacak balık yetiştiriciliği tesisleri için trofik seviye, Yönetmeliğin Ek-6 Tablo 9'una göre, ultraoligotrofik, oligotrofik veya mezotrofik olmalı veya varsa ekolojik durum bilgisi çok iyi veya iyi olmalıdır.

(2) Bakanlıkça özümleme kapasitesinin belirlenmiş olduğu baraj gölü ve göletlerde, yeni kurulacak balık yetiştiriciliği tesisleri için;

a) Özümleme kapasitesinin aşılmadığı veya müracaata ilişkin faaliyet sonrası aşılma potansiyelinin olmadığı durumlarda trofik seviye, Yönetmeliğin Ek-6 Tablo 9'una göre ultraoligotrofik, oligotrofik veya mezotrofik olmalı veya varsa ekolojik durum bilgisi çok iyi veya iyi olmalıdır.

b) Özümleme kapasitesinin aşıldığı veya müracaata ilişkin faaliyet sonrası aşılma potansiyelinin olduğu durumlarda trofik seviye, Yönetmeliğin Ek-6 Tablo 9'una göre ultraoligotrofik veya oligotrofik olmalı, veya varsa ekolojik durum bilgisi çok iyi veya iyi olmalıdır.

(3) Trofik seviyeleri ötrofik ve hipertrofik olan baraj gölleri ve göletlerde sadece bu sularla yaşayabilen türlerin yetiştiricilik faaliyetine izin verilebilir.

(4) Yeni kurulacak balık yetiştiriciliği tesisleri için Bakanlıkça yapılacak değerlendirmeler ön izin sürecinden önce tamamlanmalıdır.

(5) Yeni kurulacak balık yetiştiriciliği tesisleri kurulmadan önce müteşebbis tarafından tesisin kurulacağı alana ilişkin Yönetmeliğin Ek-6 Tablo 9'unda verilen parametrelerin analizleri yaptırılır. Analizler Mayıs-Haziran veya Eylül-Ekim aylarından birinde gerçekleştirilerek aynı ay veya müteakip ay içerisinde tesislerin üretim kapasiteleriyle birlikte Bakanlığa raporlanır.

(6) Mevcut balık yetiştiriciliği tesisleri ile alakalı olarak müteşebbis tarafından faaliyeti süresince Mayıs-Haziran ve Eylül-Ekim aylarında Yönetmeliğin Ek-6 Tablo 9'unda verilen parametrelerin analizleri yaptırılır. Analiz sonuç raporları analiz tarihinden itibaren iki ay içerisinde Bakanlık Su Yönetimi Genel Müdürlüğü ile Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğüne eşzamanlı olarak gönderilir.

(7) Bakanlık, neticeleri Yönetmeliğin Ek-6 Tablo 9'una göre değerlendirir. Değerlendirme neticesinde durgun suyun trofik seviyesinin ötrofik veya hipertrofik çıkması durumunda; Bakanlık tarafından, su kalitesinin iyileştirilmesine yönelik gerekli tedbirlerin alınması amacıyla ilgili kurum ve kuruluşlara bildirimde bulunulur ve uygulamaların takibi yapılır.

(8) Yetiştiricilik yapılan tesisin çevresinde 20-40 metrelik alanın 4 kenar noktasından, klorofil-a analizi yüzey ve orta derinlikten, diğer parametreler ise 10 m derinliğe kadar olan sularla yüzey ve dip, 10 m'den derin sularla yüzey, orta ve dipten olmak üzere üç derinlikten alınan örneklerde yapılır. Alınan örnekler ayrı ayrı karıştırılarak her derinlik için birer kompozit numune oluşturulur ve farklı derinliklerden elde edilen numuneler analiz edilir.

(9) Yeni kurulacak tesisler için ise tesisin kurulacağı alanın herhangi bir noktasından yüzey ve dip olmak üzere iki derinlikten örnek alınarak analiz edilir.

(10) Numune alma ve analiz işlemleri, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ve Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş laboratuvarlar ile TS EN ISO/IEC 17025 akreditasyonuna sahip laboratuvarlar tarafından gerçekleştirilir.

(11) Su ortamından numune alma işlemi; numunenin alındığı tarih ve saatin yanı sıra yağış, hava sıcaklığı gibi meteorolojik şartlar ve su sıcaklığı dikkate alınarak yapılır. Numune alma noktalarının koordinatları, noktanın derinliği, o noktadaki toplam su derinliği kaydedilir.

(12) Numune alma, taşıma, saklama ve analiz yöntemleri ile ilgili olarak 11/2/2014 tarihli ve 28910 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yüzeysel Sular ve Yeraltı Sularının İzlenmesine Dair Yönetmelik ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine uyulur.

İstisnai haller

MADDE 10 – (1) Doğal afetler, sonucu etkileyecek aşırı meteorolojik şartlar ve/veya kaza durumunda; olağanüstü halin resmi olarak belgelenmesi halinde analiz raporları bu hususlar dikkate alınarak değerlendirilir.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen şartların numune alımını engellemesi ve bu durumun resmi olarak belgelenmesi halinde; numune, söz konusu olağanüstü halin geçmesini müteakip ay içinde alınır ve hazırlanan raporda bu hususlar detaylı olarak belirtilir.

Denetim ve yaptırım

MADDE 11 – (1) Bu Tebliğ kapsamında değerlendirilen su ortamlarının mevcut durumunun bozulmasına yol açan faaliyetler, ilgili mevzuat çerçevesinde ilgili kurum ve kuruluşlarca denetlenir ve gerektiğinde yaptırım uygulanır.

Yürürlük

MADDE 12 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 13 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Orman ve Su İşleri Bakanı yürütür.

Tebliğin Yayınlandığı Resmî Gazete'nin		
	Tarihi	Sayısı
	26/2/2014	28925
Tebliğde Değişiklik Yapan Tebliğlerin Yayınlandığı Resmî Gazetelerin		
	Tarihi	Sayısı
1.	1/2/2023	32091